

tefsen af dette Moment at forstyrre den indbyrdes Ligelighed imellem dem, end der allerede er tilføede i det foreliggende Lovforslag. Jeg kommer herved til det Punkt, som jeg væsentligst vil holde mig til. Det er vel allerede blevet omtalt noget, men jeg troer dog ikke, at de væsentligste Indvendinger mod den hele Stilling, der i dette Lovforslag er tillagt Communerne som skattelignende, ere komne fuldstændigt frem. Jeg maa tilføoe, at den høitæredede Finansministers Svar paa den Række af Indvendinger, der i saa Henseende alt ere fremfattede, ligesom det var overmaade kort, saaledes kun var meget lidet indgribende og meget lidet klarende Sagen.

Det er ved Lovforslaget overdraget Communerne i en væsentlig Grad at være Skattelignere. Det er altid en betænkkelig Side ved en Indkomstskat, at den fremkalder Egennyttens Ridskab og Lysten til at unddrage sig Skatten; ved den Form, som Lovforslaget har, forsaavidt det gjør Communerne til Skattelignende, vil man kun bevirke, at man ved Siden af den almindelige erkjendte Egennytte hos de enkelte Individer ogsaa faaer Communerens Egennytte. Dette er Hovedsagen. Vi have i de sidste Aar havt en Indkomstskat, som har været paalagt en enkelt Commune, og over hvilken vi ikke i Almindelighed have hørt store Klager, nemlig den Kjøbenhavnske Indkomstskat. Jeg skal dvæle et Øieblik ved den, for derved at faae Leilighed til at optage og imødegaae en Bemærkning, som blev gjort igaar, at det jo ikke er saa vanskeligt at udfinde, hvad Indtægten er paa Landet, og navnlig at vurdere Landmandens Indtægt, at Communerne godt kunne gjøre det, og at de ogsaa kunne forudsættes at ville gjøre det. Jeg skal forudstikke den almindelige Bemærkning, at jeg i min Betragtning af hele denne Sag ikke gaaer ud fra Menneskets Slethed, men fra Menneskets Svagheit og fra de forskjellige Former, hvorunder denne viser sig. Stilles en Skatteligning op for en lille snever Kreds, for et Sogn eller en anden lille Commune, da har jeg stor Tillid til Retfærdigheden og Billigheden hos de Folk, der skulle foretage Ligningen der, thi ikke alene frygte disse den Control, der gjør sig gjældende i den snevrere Kreds,

men de have tillige ligeoverfor Mennesker og Forhold, som de kjende, en naturlig Tillige- lighed til og Følelse af, at de bør gennemføre Billighed, saa at de sige: Naar A. giver dette, saa maa B. efter Alt, hvad vi vide om ham, give saameget Mere eller Mindre, og vi kunne ikke føre over vor Samvittighed ikke at tage Hensyn til deres forskjellige Omstændigheder. Denne Billighedsfølelse svigter fast aldrig ligeoverfor det, der træder Menneskene nær for Dine i deres egen Kreds. Naar det derimod gjælder om en enkelt Kredses Interesse, til hvilken man selv hører, ligeoverfor andre Kredse, og om Folk under heelt andre Forhold, da svigter baade Erkjendelsen af, hvor forskellige Forholdene ere, og ogsaa ofte Billighedsfølelsen. Jeg vender nu tilbage til, hvad jeg begyndte paa, mine Bemærkninger om Kjøbenhavn. I Kjøbenhavn have vi havt en Indkomstskat, som fra Først af blev indført som en Communeskat, saa at Communen altsaa som saadan stod alene; den tænkte ikke ved Skatten paa andre Communer og havde ikke mindste Grund til af Hensyn til dem at nedsætte Skatten; alle de, der paa Communens Vegne deeltog i Skatteligningen, havde tvertimod Interesse i at faae alle Indtægter frem i deres fulde Beløb. Efterat man havde arbeidet saaledes i nogle Aar og derved faaet Skatten i Gang, blev der udstrevet en Indkomstskat til Staten, men denne blev i Kjøbenhavn udstreven i Forhold til den Ligning og den Fastsættelse af Skatteebnen, som først var steet i Communens egen Interesse, og man udbredede dernæst, vel at mærke, et bestemt Beløb til Staten, som det paalagdes Communen at skaffe tilveie som dens Contingent. Men der er ogsaa andre Momenter, der komme i Betragtning, som gjøre Sagen langt lettere i Kjøbenhavn end andetsteds. Kjøbenhavn indbefatter en Mangfoldighed af skatbare Indtægter, og imellem disse fremtræder først en heel Mængde ganske faste, givne Indtægter; den store Mængde af Embedsgager og Pensioner, hvoraf en Masse Mennesker leve her i Byen, ere faste Beløb, hvori man har et Udgangspunkt for en Sammenligning med andre, og saa kommer den Billighedsfølelse, som jeg før fremhævede gjør sig gjældende indenfor en vis given Kreds, naar man blot